

РЕЦЕНЗІЯ

*на освітньо-професійну програму «Усний переклад»
підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
у галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
за спеціальністю В11 Філологія, розроблену
Волинським національним університетом імені Лесі Українки*

Освітньо-професійна програма «Усний переклад» другого (магістерського) рівня вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки є актуальною, суспільно затребуваною та відповідає сучасним потребам регіонального розвитку.

Особливого значення підготовка фахівців у галузі усного перекладу набуває для Волинської області як прикордонного регіону України, який має безпосередні зв'язки з державами – членами Європейського Союзу та активно розвиває міжнародне і транскордонне співробітництво. Участь органів державної влади та місцевого самоврядування, закладів освіти, громадських організацій та інших установ Волині у міжнародних проєктах, програмах співробітництва, професійних та освітніх заходах зумовлює постійну потребу у фахівцях, здатних забезпечувати якісну міжмовну та міжкультурну комунікацію.

У цьому контексті відкриття та реалізація освітньо-професійної програми «Усний переклад» у Волинському національному університеті імені Лесі Українки є важливим внеском у розвиток кадрового потенціалу регіону. Підготовка фахівців, які володіють професійними навичками послідовного та синхронного перекладу, є необхідною передумовою ефективної участі Волині у міжнародних комунікаціях, транскордонних проєктах, європейських ініціативах та інших формах міжнародної взаємодії.

Зміст освітньо-професійної програми відповідає сучасному розумінню професійної діяльності усного перекладача та передбачає формування компетентностей, необхідних для роботи в різних сферах міжнародної комунікації. Практична спрямованість програми, поєднання мовної, перекладацької, комунікативної та професійної підготовки створюють належні умови для формування конкурентоспроможного фахівця.

Позитивно оцінюю орієнтацію програми на потреби професійного середовища та її потенційну роль у забезпеченні кадрами регіональних установ і організацій, залучених до міжнародної діяльності. Випускники такої програми можуть бути затребувані в органах державної влади та місцевого самоврядування, закладах освіти, міжнародних організаціях, громадських інституціях, у сфері міжнародного бізнесу, а також під час реалізації транскордонних та міжнародних проєктів.

Важливо, що спрямованість освітньо-професійної програми узгоджується із загальними стратегічними пріоритетами розвитку Волинської області, серед яких визначено інтеграцію регіону в європейський простір та розвиток міжнародного і транскордонного співробітництва. Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року передбачає, зокрема, підтримку та розвиток міжнародного співробітництва на рівні територіальних громад і регіону, а також активізацію транскордонної співпраці.

У зв'язку з цим підготовка фахівців з усного перекладу має не лише освітнє, а й важливе регіональне значення. Наявність в області власного кадрового потенціалу у сфері усного перекладу сприятиме посиленню спроможності регіону ефективно

взаємодіяти з міжнародними партнерами, реалізовувати спільні проекти та брати активну участь у європейських і транскордонних ініціативах.

Вважаю, що освітньо-професійна програма «Усний переклад» є обґрунтованою, актуальною та відповідає потребам сучасного ринку праці й стратегічним напрямкам розвитку Волинської області.

Рецензент:

Заступник голови
Волинської обласної державної адміністрації

11.09.2025 р.

Денис ДЕНИЩЕНКО

РЕЦЕНЗІЯ

***на освітньо-професійну програму «Усний переклад»
підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
у галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
за спеціальністю В11 Філологія, розроблену
Волинським національним університетом імені Лесі Українки***

Освітньо-професійна програма «Усний переклад» другого (магістерського) рівня вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки є актуальною та відповідає сучасним потребам підготовки фахівців у галузі усного перекладу.

Як представниця професійного перекладацького середовища та керівниця перекладацької агенції, вважаю започаткування такої освітньої програми важливим кроком у підготовці кваліфікованих кадрів для сучасного ринку перекладацьких послуг. Потреба у фахівцях, здатних забезпечувати професійну усну комунікацію українською та іноземними мовами, постійно зростає у зв'язку з активізацією міжнародного співробітництва, проведенням міжнародних конференцій, ділових зустрічей, переговорів, освітніх та професійних заходів.

Позитивно оцінюю професійну спрямованість освітньо-професійної програми та її орієнтацію на формування практичних навичок, необхідних майбутньому усному перекладачеві. Зміст програми передбачає підготовку здобувачів до здійснення послідовного та синхронного перекладу, роботи з різними типами професійної комунікації та виконання перекладацьких завдань у реальних і змодельованих ситуаціях.

Важливою перевагою програми є комплексний підхід до професійної підготовки. Формування мовної та перекладацької компетентності поєднується з розвитком комунікативних навичок, здатності працювати в умовах високого когнітивного та комунікативного навантаження, дотримуватися професійної етики та ефективно взаємодіяти з учасниками комунікативного процесу.

Позитивно оцінюю також орієнтацію програми на використання сучасних технологій та ресурсів у перекладацькій діяльності. Це відповідає реальним умовам роботи сучасного перекладача, який має вміти використовувати цифрові ресурси для підготовки до перекладу, роботи з термінологією та забезпечення належної якості перекладацького продукту.

Окремої позитивної оцінки заслуговує практична складова програми, яка дає можливість максимально наблизити освітній процес до майбутньої професійної діяльності здобувачів. Саме практична підготовка є одним із ключових чинників формування професійної готовності усного перекладача.

Вважаю, що освітньо-професійна програма має чітко визначену професійну спрямованість, логічну структуру та відповідає сучасним вимогам до підготовки фахівців у галузі усного перекладу.

Програма є перспективною для підготовки фахівців, які можуть бути затребувані перекладацькими агенціями, міжнародними організаціями, державними та недержавними установами, закладами освіти, а також іншими організаціями, діяльність яких пов'язана з міжнародною комунікацією.

Суттєвих зауважень до змісту та структури освітньо-професійної програми не маю.

Вважаю освітньо-професійну програму «Усний переклад» актуальною, професійно обґрунтованою та такою, що відповідає потребам сучасного перекладацького ринку.

Рецензент:

Уляна Андріяшук,
засновниця та виконавча директорка
перекладацької агенції KLS

31.08.2025 р.

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Усний переклад»
підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
в галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
за спеціальністю В 11 Філологія, спеціалізацією В11.041 Германські мови
та літератури (переклад включно), перша – англійська, розроблену
Волинським національним університетом імені Лесі Українки

Освітньо-професійна програма «Усний переклад» другого (магістерського) рівня вищої освіти, подана Волинським національним університетом імені Лесі Українки, спрямована на підготовку магістрів філології, здатних кваліфіковано здійснювати послідовний і синхронний переклад з англійської та другої іноземної мови (німецької або французької) в умовах реальної професійної комунікації. Розроблення цієї програми є цілком виправданим і своєчасним кроком, зумовленим потребою ринку праці в перекладачах, здатних супроводжувати переговорні процеси, дипломатичні контакти, міжнародні конференції та проєкти транскордонного співробітництва.

Привертає увагу регіональна обґрунтованість програми: з огляду на прикордонне розташування Волинської області та інтенсивність транскордонної взаємодії з державами Європейського Союзу, підготовка фахівців з усного перекладу відповідає не лише загальнонаціональним, а й регіональним запитам ринку праці. На це вказує й склад робочої групи розробників, до якої залучено представників органів державної влади та перекладацького бізнесу, що демонструє врахування практичних потреб роботодавців уже на етапі проєктування освітнього продукту.

Структура освітньо-професійної програми є логічно вибудованою: загальний обсяг 90 кредитів ЄКТС розподілено між циклом загальної підготовки, циклом професійної підготовки та вибірковими компонентами, а термін навчання (1 рік 4 місяці) уможливає інтенсивне й водночас послідовне формування фахових компетентностей. Показово, що дисципліни «Послідовний переклад» та «Синхронний переклад» викладаються паралельно з двох іноземних мов упродовж трьох семестрів і мають найбільшу кредитну вагу в програмі (по 16 кредитів ЄКТС кожна), що засвідчує пріоритетність практичної перекладацької підготовки в її загальній архітектурі.

Практична спрямованість програми підкріплена не лише значним обсягом аудиторних годин, відведених на тренування навичок усного перекладу, а й наявністю переддипломної перекладацької практики обсягом 9 кредитів ЄКТС, що дає змогу здобувачам застосувати набуті вміння в умовах, наближених до реальної фахової діяльності. Використання обладнання кабінетів синхронного перекладу, а також цифрових перекладацьких ресурсів та інструментів штучного інтелекту органічно доповнює методичний інструментарій програми й відповідає сучасним технологічним стандартам професії.

Заслужує на увагу методична послідовність побудови програми: узгодження загальних і фахових компетентностей із програмними результатами навчання та освітніми компонентами, підтверджене відповідними матрицями відповідності, свідчить про системний і обґрунтований підхід розробників. Дисципліни «Інституційна система Європейського Союзу», «Професійна етика та організація роботи усного перекладача» та «Концептуальні засади галузевого перекладу» доповнюють суто перекладацьку підготовку необхідним інституційним, етичним і термінологічним підґрунтям, що особливо важливо для фахівця, який працюватиме в умовах офіційної міжнародної комунікації.

Позитивно оцінюють наявність можливостей академічної мобільності здобувачів у межах угод із закордонними закладами вищої освіти, зокрема у Франції, Греції, Польщі та

Хорватії, що розширює простір для міжкультурної практики та ознайомлення з європейськими традиціями підготовки перекладачів, зокрема з орієнтирами таких інституцій, як мережа European Masters in Conference Interpreting та відповідні структури Європейської Комісії у сфері усного перекладу.

Загалом освітньо-професійна програма «Усний переклад» є змістовно наповненою, практико-орієнтованою і відповідає як стандарту вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія, так і актуальним запитам ринку праці щодо підготовки висококваліфікованих усних перекладачів. Програма органічно поєднує ґрунтовну мовну підготовку, розвиток спеціалізованих перекладацьких навичок і формування професійної етики та відповідальності, необхідних фахівцю в умовах підвищеного когнітивного навантаження й обмеженого часу.

Висновок: освітньо-професійна програма «Усний переклад», розроблена Волинським національним університетом імені Лесі Українки, рекомендується до затвердження та впровадження в освітній процес, оскільки має чітку професійну спрямованість, обґрунтовану структуру, належне ресурсне забезпечення та потенціал для підготовки конкурентоспроможних фахівців у галузі усного перекладу.

Рецензент:

к.філол.наук, доцент кафедри іноземної
та української філології
Луцького національного технічного університету

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

 / А.І. Яновець
(підпис, ПІБ)

ВІРНО:
Начальник відділу кадрів
"18" червня 2026.

РЕЦЕНЗІЯ

на

освітньо-професійну програму *Усний переклад*

Волинського національного університету імені Лесі Українки
(підготовки магістрів у галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки,
спеціальність В11 Філологія, спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська)

від Музею сучасного українського мистецтва Корсаків (МСУМК)

Для МСУМК як культурної інституції, що активно взаємодіє з міжнародним мистецьким середовищем та регулярно приймає митців, кураторів, дослідників та гостей з різних країн, питання професійної міжкультурної комунікації та якісного *усного перекладу* має принципове значення. Саме тому співпраця з освітньо-професійною програмою *Усний переклад* Волинського національного університету імені Лесі Українки є важливою складовою розвитку музейних проєктів, міжнародних партнерств і публічних культурних подій.

Упродовж останнього року студенти цієї освітньої програми неодноразово долучалися до перекладацького супроводу різноманітних мистецьких подій, що відбувалися в музеї. Йдеться про відкриття виставок, зустрічі з художниками, кураторські презентації, дискусії та прес-конференції. Практика перекладу в таких ситуаціях є надзвичайно важливою, адже сучасний музей – це не лише експозиційний простір, а й майданчик живого культурного діалогу, де відбувається інтенсивна комунікація між представниками різних мов і культур.

З нашого досвіду співпраці можна відзначити високий рівень підготовки студентів освітньої програми *Усний переклад*. Вони демонструють високий рівень мовної компетентності, вміння швидко орієнтуватися в комунікативній ситуації, адекватно передавати зміст виступів і підтримувати природну динаміку діалогу між учасниками подій. Особливо цінною є їхня здатність працювати в умовах живого публічного спілкування, де перекладачеві необхідно поєднувати точність передачі інформації з комунікативною гнучкістю.

Зі свого боку музей створює таке середовище, що дозволяє здобувачам освіти сформувати необхідні професійні навички, які складно здобути виключно в аудиторному середовищі. Музей як простір публічної комунікації створює ситуації, у яких студенти можуть застосовувати свої знання в реальних умовах міжкультурної взаємодії, що значно підвищує ефективність їхньої професійної підготовки.

Окремо варто відзначити, що співпраця з освітньою програмою *Усний переклад* сприяє розвитку нових форматів взаємодії між університетом і культурними інституціями. Сучасний музей дедалі більше функціонує як мультимодальний комунікативний простір, у якому поєднуються мистецтво, освіта, дослідження та публічний діалог. У такому середовищі перекладач відіграє

важливу роль у забезпеченні доступності культурних подій для міжнародної аудиторії та у створенні умов для повноцінного міжкультурного обміну.

З огляду на вищезазначене, можемо констатувати, що освітня програма *Усний переклад* забезпечує якісну підготовку фахівців, здатних ефективно працювати в умовах міжнародної комунікації. Підготовка студентів відповідає сучасним вимогам до професії перекладача, яка сьогодні дедалі більше пов'язана не лише з мовною компетентністю, але й з умінням здійснювати культурну медіацію між різними спільнотами.

Музей сучасного українського мистецтва Корсаків високо оцінює співпрацю з цією освітньою програмою та вважає її важливим прикладом продуктивної взаємодії між університетом і культурною інституцією. Ми переконані, що така співпраця сприяє підготовці конкурентоспроможних фахівців у сфері перекладу та водночас підтримує розвиток міжнародного культурного діалогу.

Зважаючи на практичний досвід взаємодії зі студентами та викладачами програми, Музей сучасного українського мистецтва Корсаків підтримує освітню програму *Усний переклад* та рекомендує її до подальшої реалізації та розвитку.

Музей сучасного українського мистецтва Корсаків
Директор МСУМК (ПІБ) *Ремисюк М. І.*

Луцьк

09.01.2026 р.

РЕЦЕНЗІЯ

**на освітньо-професійну програму «Усний переклад»
підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
в галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
за спеціальністю В 11 Філологія, розроблену
Волинським національним університетом імені Лесі Українки**

Сучасна багатомовна міжнародна комунікація висуває високі вимоги до професійної підготовки усних перекладачів. В умовах активної взаємодії державних органів, міжнародних організацій, європейських інституцій, органів місцевого самоврядування, громадських і професійних об'єднань особливо затребуваними є фахівці, здатні забезпечувати якісну комунікацію між представниками різних мовних і культурних спільнот.

У цьому контексті освітньо-професійна програма «Усний переклад» Волинського національного університету імені Лесі Українки є актуальною та відповідає сучасному розумінню професії усного перекладача як висококваліфікованого посередника в міжнародній та міжкультурній комунікації.

Програма має чітку професійну орієнтацію та передбачає формування комплексу компетентностей, необхідних для виконання завдань усного перекладу в різних сферах професійної діяльності. Її важливою особливістю є поєднання мовної, перекладознавчої, комунікативної, аналітичної та технологічної складових підготовки.

Важливим аспектом є формування готовності до роботи в багатомовному та міжкультурному середовищі. Майбутній перекладач повинен не лише володіти іноземними мовами, а й уміти швидко орієнтуватися в тематиці заходу, здійснювати попередню термінологічну підготовку, аналізувати комунікативний контекст, враховувати особливості мовленнєвої поведінки учасників та забезпечувати максимально точне й функціонально адекватне передавання повідомлення.

На окрему позитивну оцінку заслуговує спрямованість програми на підготовку здобувачів до роботи в ситуаціях, що моделюють реальну професійну діяльність. Організація імітаційних конференцій, практичне відпрацювання професійних навичок та проведення тематичних воркшопів створюють можливості для формування досвіду комплексної роботи перекладача — від попередньої підготовки до безпосереднього здійснення усного перекладу та професійної рефлексії.

Суттєвою перевагою програми є використання спеціалізованої матеріально-технічної бази для навчання усного перекладу. Наявність можливостей для практичного тренування із застосуванням обладнання, що використовується в конференційній комунікації, є важливою умовою набуття здобувачами навичок, необхідних для подальшої професійної діяльності.

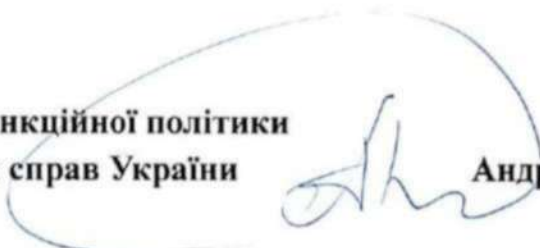
Зміст програми також відображає сучасну трансформацію перекладацької професії, пов'язану з розвитком цифрових технологій та систем штучного інтелекту. Включення відповідних аспектів до професійної підготовки є своєчасним, оскільки майбутні перекладачі повинні бути готовими критично й відповідально використовувати сучасні технологічні інструменти, розуміючи як їхні можливості, так і обмеження.

Водночас принципово важливо, що програма орієнтується на розвиток тих професійних характеристик, які становлять основу діяльності кваліфікованого усного перекладача: аналітичного мислення, високого рівня концентрації, швидкості оброблення інформації, комунікативної гнучкості, міжкультурної компетентності, професійної етики та відповідальності.

Загалом освітньо-професійна програма «Усний переклад» має актуальну концепцію, сучасний зміст і виражену практичну спрямованість. Її реалізація сприятиме підготовці фахівців, здатних працювати в умовах багатомовної міжнародної комунікації та відповідати сучасним професійним вимогам.

Вважаю доцільним рекомендувати освітньо-професійну програму «Усний переклад» до реалізації та подальшого розвитку із залученням представників професійного середовища, міжнародних партнерів і роботодавців до вдосконалення змісту та практичної складової підготовки майбутніх усних перекладачів.

**Начальник Управління санкційної політики
Міністерства закордонних справ України**

 Андрій ДАНИЛЮК

28.11.2025 р.

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Усний переклад»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю **B11 Філологія**
(спеціалізація B11.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська)
факультету іноземної філології
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Освітньо-професійна програма «Усний переклад», що реалізується на факультеті іноземної філології Волинського національного університету імені Лесі Українки, є актуальною та своєчасною відповіддю на сучасні потреби суспільства у фахівцях, здатних забезпечувати якісну міжмовну та міжкультурну комунікацію в умовах активного міжнародного співробітництва.

У сучасному глобалізованому світі, коли міста, регіони та державні інституції дедалі активніше взаємодіють із міжнародними партнерами, роль професійного перекладача набуває особливого значення. Саме тому підготовка висококваліфікованих фахівців з усного перекладу є важливою складовою розвитку міжнародних контактів у сфері освіти, культури, науки та публічного управління.

Освітньо-професійна програма має чітко визначену мету, логічну структуру та сучасний зміст підготовки. Її навчальний план поєднує фундаментальну філологічну підготовку з інтенсивною практикою усного перекладу, що дозволяє сформувати у здобувачів необхідні професійні компетентності для здійснення послідовного та синхронного перекладу, роботи з різними видами професійного дискурсу та ефективної міжкультурної комунікації.

Позитивною рисою програми є її виразна практична спрямованість. Студенти мають можливість застосовувати отримані знання у реальних комунікативних ситуаціях, беручи участь у міжнародних наукових, освітніх та громадських заходах, що сприяє формуванню їхнього професійного досвіду та розвитку навичок роботи у багатомовному середовищі.

Важливим аспектом реалізації освітньої програми є також її міжнародна складова. Участь студентів у міжнародних академічних ініціативах, програмах академічної мобільності та міжуніверситетській співпраці створює додаткові можливості для професійного розвитку здобувачів і сприяє інтеграції університету до європейського освітнього простору.

Зміст освітньої програми відповідає сучасним вимогам ринку праці та потребам розвитку міжнародної комунікації у різних сферах суспільного життя. Підготовка фахівців з усного перекладу сприяє формуванню кадрового потенціалу для розвитку міжнародних партнерств, культурної дипломатії та міжкультурного діалогу на рівні громади.

Водночас освітня програма узгоджується з пріоритетами регіонального розвитку, зокрема з положеннями Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року, яка передбачає активізацію міжнародного співробітництва, розвиток культурної взаємодії та інтеграцію регіону до європейського простору.

Як побажання до подальшого розвитку програми варто рекомендувати розширення співпраці з міжнародними організаціями, культурними інституціями та органами місцевого самоврядування для залучення студентів до більшої кількості практичних перекладацьких проєктів і міжкультурних комунікаційних заходів.

Загалом освітньо-професійна програма «Усний переклад» відповідає сучасним вимогам підготовки фахівців у галузі перекладознавства, має високий потенціал для подальшого розвитку та заслуговує на позитивну оцінку.

Тетяна Гнатів
директорка департаменту культури
Луцької міської ради

16.09.2025 р.

Рецензія-відгук
на освітньо-професійну програму
Усний переклад
для другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань **В Культура, мистецтво та гуманітарні науки**
спеціальності **В 11 Філологія**
спеціалізації **Германські мови та літератури**
(переклад включно), перша – англійська
Волинського національного університету імені Лесі Українки

Пропонована освітньо-професійна програма «Усний переклад» для другого (магістерського) рівня вищої освіти включає комплекс документів, розроблений у Волинському національному університеті імені Лесі Українки з урахуванням новацій в освітній галузі, зокрема щодо якісної підготовки фахівців з усного перекладу, з урахуванням вимог Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

Освітньо-професійна програма передбачає оволодіння знаннями та практичними навичками щодо здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми з перекладознавства, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій і методів філологічної науки.

Освітньо-професійна програма включає: 1. Опис профілю програми (містить загальну інформацію, мету освітньої програми, характеристики освітньої програми, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, можливості академічної мобільності). 2. Перелік освітніх компонентів та їхню логічну послідовність. 3. Форму атестації здобувачів вищої освіти. 4. Матриці відповідності програмних компетентностей та програмних результатів навчання компонентам освітньо-професійної програми.

Представлена освітньо-професійна програма передбачає наявність обов'язкових та вибіркових компонентів, що надає можливість здобувачам вищої освіти отримати індивідуальний набір знань. ОПП має обсяг 90 кредитів, які необхідні для підготовки перекладача та включає всі види аудиторної та самостійної роботи, практики і час, що відводиться на контроль якості засвоєння здобувачами вищої освіти освітньо-професійної програми; передбачає обґрунтоване поєднання аудиторних годин із самостійною роботою здобувачів вищої освіти. Доцільно було б розширити перелік вибіркових освітніх компонентів галузевого спрямування (юридичний, медичний, технічний, військовий переклад тощо). Адже сучасний ринок потребує перекладачів із вузькопрофільною компетентністю, тому диференціація підготовки сприятиме кращій професійній адаптації випускників.

Навчальний план підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти повністю відповідає завданням освітньо-професійної програми, а її реалізація сприятиме забезпеченню відповідності навичок та знань випускників очікуванням роботодавців, вимогам ринку праці та суспільства загалом.

Рецензент:

Директор
Центру мовних перекладів «Інтер»
20.06.2025 р.

Овод В. В.